

Hodnocení činnosti příspěvkové organizace Lesy města Jirkova za rok 2023.

Vlastní zpráva:

Od roku 2020 je v platnosti nový lesní hospodářský plán (zkratka LHP – platnost od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2029). Právnícké i fyzické osoby vlastníci více než 50 ha lesa jsou povinni zabezpečit jeho zpracování, délka platnosti je deset let. Právnícké i fyzické osoby jsou pak povinny dodržovat jejich závazná ustanovení. Závaznými ustanoveními jsou:

- maximální celková výše těžeb - v našem případě **60.700 m³**, skutečnost k 31. 12. 2023 činí **10.596 m³**, tj. 17,5 % plánu
- minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu
- minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku - v našem případě **420,94 ha**, skutečnost k 31. 12. 2023 činí **29,89 ha**, tj. 7,1 % plánu.

Celková výše těžeb tedy nebyla překročena, a to ani v důsledku zvýšené nahodilé těžby způsobené kůrovcovou kalamitou v posledních čtyřech letech. Nenaplnění plánovaného podílu výchovných zásahů bylo též v důsledku přednostního zpracování „kůrovcového“ dřeva.

Podpora hospodaření v lesích ze strany státu doznala od roku 2021 určitých změn (**nařízení vlády č. 30/2014 Sb.** – *o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích*). Od novely je příspěvek na péči poskytován jen na výsadby provedené od roku 2019 (na péči o výsadby před rokem 2019 již není žádný příspěvek). Dále je stanoveno, že příspěvek na ochranu se poskytuje nejvýše po dobu 5 let od výsadby (tzv. zákonná lhůta pro zajištění porostu – dříve se přihlíželo i k výjimkám na prodloužení této lhůty, kdy v některých hospodářských souborech to bylo až 9 let). Zcela byla zrušena podpora na opakovanou výsadbu (takzvané vylepšování).

Z prostředků Ministerstva zemědělství jsme na pěstební činnost za rok 2023 požádali o částku **2.697.109 Kč**, zde se žádá o proplacení až na základě vyúčtování skutečně provedených prací, a to za období 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023. Příspěvek byl schválen v plné výši dle žádostí, k 31. 12. 2023 bylo proplaceno **3.736.869 Kč** včetně neproplacené dotace z roku 2022 ve výši 1.039.760 Kč, tato částka byla vyplacena 3. 4. 2023. Ještě bych připomněl, že se jedná o příspěvky sazbové, tedy bez ohledu na vynaložené náklady. V roce 2023 již nebyl vlastníkům lesů poskytován příspěvek na **zmírnění důsledků kůrovcové kalamity** z důvodu zlepšení odbytu kůrovcového dříví.

V roce 2023 nebyly realizovány žádné pěstební projekty financované z Programu rozvoje venkova (PRV). V roce 2023 byla schválena žádost na SZIF na nákup nového štípacího stroje na dřevo, a to z PRV „Technika a technologie pro lesní hospodářství“ (schváleno výkonným výborem dne 24. 4. 2023).

Štípačka byla dodána v květnu 2023, dotace činí 50 % z pořizovací ceny bez DPH, tj. 98,5 tis. Kč.

Dále byla ještě z Programu rozvoje venkova podána žádost o dotaci v rámci podopatření „*Zachování porostního typu hospodářského souboru*“ na celkové výměře 152,44 ha (**nový pětiletý závazek** - Lesnicko-environmentální opatření), kde se podává žádost každoročně. V roce 2023 jsme obdrželi finanční prostředky ve výši **157.487 Kč**, a to za žádost podanou v roce 2022. Specifikou tohoto opatření je podmínka, že se týká pouze lesních porostů zařazených do oblastí Natura 2000 (ptačí oblasti nebo evropsky významné lokality) na zachování podporovaných porostních typů (jedlový, dubový, bukový, ostatní listnaté) a to v podobě částečné finanční kompenzace vzniklé ze snížení hospodářského využití lesů v těchto oblastech. Jedná se o víceletou podporu s pětiletými závazky (do které již v průběhu není možné dodatečně vstupovat).

Na kosení travních porostů podáváme žádost na SZIF – tzv. jednotnou žádost. V rámci jednotné žádosti jsme požádali o následující podpory – základní a doplňkovou podporu a platbu pro oblasti s přírodním omezením. Za kosení 15,16 ha travních porostů jsme za kalendářní rok 2023 obdrželi dotaci celkem **110.735 Kč** (propláceno postupně od prosince 2023 do ledna 2024).

Práce v **pěstební činnosti** byly opět ovlivněny suchem jako v předchozích letech. Obnova lesa sadbou a podsadbou byla provedena na ploše 15,65 ha, což představuje množství 106,7 tis. ks sazenic (z toho 1,41 ha opakovaná sadba – především následek sucha). Z důvodu příznivějšího počasí byla část sadby přesunuta na podzim – 3,39 ha / 22,8 tis. ks sazenic. Ochrana mladých lesních kultur proti zvěři byla provedena na ploše 19,73 ha, ochrana proti bušení na ploše 51,1 ha. Bylo postaveno 2,166 km oplocenek (plocha 5,89 ha). Veškeré jehličnaté sazenice byly opět před výsadbou ošetřeny proti klikorohu (toto si provádíme sami). Při výchově lesních porostů byly provedeny prořezávky na ploše 4,84 ha a probírky do 40 let na ploše 12,06 ha. Rekonstrukce náhradních porostů byly provedeny na ploše 19,89 ha (těžební část).

V roce 2023 bylo **vytěženo 2.430 m³ dřeva**, z toho 1.731 m³ jehličnatého a 699 m³ listnatého. Přes 68% vytěžené hmoty za loňský rok pochází z nahodilých těžeb (1.656 m³). Prakticky celý rok byly těženy především kůrovci napadené stromy, souše, vývraty a polomy po větrných kalamitách – především smrk ztepilý. Z výchovných těžeb pochází 772 m³. Z celkového množství vytěženého dřeva bylo prodáno formou „samovýroby“ drobným odběratelům celkem **601 m³ dřeva** (zpracování především polomů ze zimy, vývratů po větru a souší). Celkové tržby z této formy prodeje tzv. nastojato byly 151,8 tis. Kč čistého zisku bez nákladů na těžební činnost. Těžba dříví s vlastní realizací prodeje činila **1.019 m³**. Při prodeji bylo prodáno jako palivo 712 m³ (především dub, bříza, borovice a smrk) – 1 004 tisíc Kč. Pilařské výřezy jsme dodávali převážně do Labe Wood Štětí (smrk) a firmě Hedera Zima (dub a smrk). Celkem bylo v roce 2023 prodáno 307 m³ / 695,3 tis. Kč (smrk – 538 tisíc Kč, dub – 157 tisíc Kč) jako pilařské výřezy III.A/B/C a III.D. Celková výše tržeb za dříví byla **1.851,1 tis. Kč**. Rozdíl mezi prodejem (1.620 m³) a

celkovou těžbou dřeva jsou zásoby (navýšení oproti roku 2022 na cca 728 m³) a vlastní spotřeba (256 m³ - otop, oplocenky, deputáty).

Z **ostatních lesních činností** bylo dosaženo tržeb v myslivosti **646 tis. Kč** (prodejem zvěřiny 306,6 tis. Kč, poplatkovým odstřelem 339,3 tis. Kč). V honitbě Boleboř byly tržby 221,4 tis Kč, v honitbě Lesná 424,6 tis. Kč. Výkupní cena zvěřiny zůstala na úrovni roku 2022. Pokračovali jsme tedy v prodeji přímému spotřebiteli, do výkupu šli jen jeleni nebo starší kusy. V mysliveckém roce 2023 (od 1. 4. 2023 do 31. 3. 2024) bylo v režijní honitbě Boleboř (výměra 1.113 ha) uloveno 35 kusů vysoké (7 jelenů, 11 laní, 17 kolouchů) a dále 12 ks zvěře černé (5 kňourů, 2 bachyně, 5 selat), 3 ks srnčí a 2 ks daňčí zvěře. V honitbě Lesná (výměra 876 ha) bylo uloveno 67 ks vysoké (13 jelenů, 16 laní, 38 kolouchů), dále 9 ks zvěře černé (2+5+2), 2 ks mufloní zvěře a jedno daňče. Myslivecký ples města Jirkova se po epidemiologické pauze konal opět v únoru. Prodej vánočních stromků prakticky ustal. Zajišťovali jsme pouze větší stromy – náměstí Jirkov (smrk pichlavý z Chomutova), zámek Červený Hrádek, malé stromky na náměstí v Jirkově a pro muzeum Chomutov.

V roce 2023 nebyl nahlášen žádný požár. Srážkově byl loňský rok o něco lepší, především na podzim. Škody suchem vznikly jak při zalesňování, tak i na dospělých porostech. K poškození došlo zejména na smrku a modřínu (ale i borovici). Zlomů a vývrátů bylo v loňském roce zpracováno cca 130 m³.

V oblasti investic byly v roce 2023 vynaloženy prostředky ve výši 688 tisíc Kč na pořízení nového terénního automobilu 4x4 Niva Legend (465 tisíc Kč) a hydraulické štípačky na dřevo značky Krpan (223 tisíc Kč).

Na lesních pozemcích města dotčených výstavbou nové větve plynovodu byla prováděna *ochrana* náhradní výsadby a částečná opakovaná výsadba na podzim (smrk 2000 ks, bříza pýřitá 3300 ks). Dle domluvy je rekultivace zajištěna zhotovitelem stavby – konsorciem **JV Denys Metrostav**, který si na tyto práce nasmlouval firmu Seawork. Stejná firma bude realizovat i zajištění následné péče o výsadbu po dobu 5 let.

V personální oblasti nedošlo k žádným změnám. Celkový počet stálých zaměstnanců se stabilizoval na počtu sedm, z toho jsou čtyři THP (ředitel, ekonomka, dva revírníci) a tři manuálně pracující (řidič-traktorista a dva lesní dělníci). Bývalý zaměstnanec pan Špecián byl zaměstnán na dohodu o provedení práce jako myslivecký hospodář v honitbě Boleboř a na zajištění dodávek zvěřiny do výkupu.

Po finanční stránce skončil loňský rok ziskem. Hospodářský výsledek byl za rok 2023 + **447,5 tis. Kč** a to i díky pozdnímu proplacení dotace za první pololetí roku 2022 ve výši 1.039.760 Kč. Ztráta z předchozího roku 2022 ve výši 1 037,5 tis. Kč byla uhrazena z rezervního fondu. V loňském roce jsme použili rezervu na pěstební činnost (jen na vyjmenované – uznané výkony pěstební činnosti) ve výši 50,4 tis. Kč, a to na opravy a údržby oplocenek. Do rezervy na pěstební činnost bylo převedeno 165 tisíc Kč.

Za rok 2023 nebyla placena žádná daň ze zisku (pouze daň z úroků na účtech). Zisk z doplňkové činnosti činil 2,75 tis. Kč, jednalo se o drobné služby pro cizí subjekty (doplňkovou činnost organizace provozuje od října 2018).

Seznam příloh:

1. Rozpis nákladů a výnosů za rok 2023 v porovnání s plánem – tabulka
2. Čerpání nákladů na lesnické činnosti za rok 2023 – tabulka
3. Přehled čerpání dotací na hospodaření v lesích 2014 – 2023
4. Přehled vybraných ukazatelů pěstební a těžební činnosti za rok 2023